

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра садово-паркового господарства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Гарант освітньої програми

 І.М. Пушка
“ ” 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи композиції

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: Н - Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»

Спеціальність НЗ «Садово-паркове господарство»

Освітня програма: Садово-паркове господарство

Факультет: Лісового і садово-паркового господарства

Умань – 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи композиції» для здобування вищої освіти спеціальності НЗ «Садово-паркове господарство» – УНУ, 2025. – 13 с.

Розробник: Величко Юлія Анатоліївна, кандидат с.-г. наук, доцент

 Величко Ю.А.

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри садово-паркового господарства

Протокол № 1 від «29» серпня, 2025 року

Завідувач кафедри

садово-паркового господарства

 (Величко Ю.А.)
(підпис)

«29» серпня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства

Протокол № 1 від «01» вересня 2025 року

Голова

 (Шемякін М.В.)
(підпис)

«01» вересня 2025 року

©УНУ, 2025 рік

© Величко Ю.А., 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: – ECTS – 4	Галузь знань Н – Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»	Обов’язкова	
Модулів – 3	Спеціальність НЗ садово-паркове господарство	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 самостійної роботи студента – 3,7	Освітній рівень: бакалавр Освітня програма: Садово-паркове господарство	Лекції	
		24 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		26 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		70 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Навчальна практика	
		год.	год.
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни — теоретична і практична підготовка студентів з питань формування основ композиції, вивчення композиційних закономірностей, принципів і прийомів виразності та гармонізації.

Дисципліна спрямована на розвиток творчих здібностей в садово-парковому мистецтві. Завдяки чому формується елементарна грамотність сприйняття творів мистецтва.

Завдання дисципліни: дати теоретичні знання для досконалого володіння законами композиції, вміло розбиратися з всіма проблемами в композиції та застосування в пошуку творчих ідей

У **структурно-логічній схемі** освітньої програми, дисципліна основи композиції викладається у першому семестрі.

Вивчення змісту дисципліни відбувається паралельно з вивченням дисципліни «Основи фахової підготовки».

Передує вивченню таких дисциплін, як «Комп'ютерне проектування» та «Ландшафтна архітектура».

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Основи композиції»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 7	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН 4	Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.		

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Основи композиції», наведено в табл. 2, 3.

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Основи композиції»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	принципи та закономірності в побудові композиції, основні засоби вираження композиції	словесні, наочні, практичні; інтерактивний, активний, репродуктивний, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
2	Уміння/навички:		
2.1	застосовувати одержанні знання в створенні композицій, проявляти та реалізовувати творчі задуми, уміння використовувати навички побудови композицій різного характеру	словесні, наочні, практичні; інтерактивний, активний, репродуктивний, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, виконання індивідуальних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
3.	Комунікація:		
3.1	Уміння комунікувати в професійній діяльності з фахівцями відповідних галузей	словесні, практичні; інтерактивний, репродуктивний	представлення презентацій, виконання рішення конкретних задач і ситуацій
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Поеднувати загальні принципи композиційної побудови в проектуванні об'єктів садово-паркового господарства	словесні, наочні, практичні; інтерактивний, активний, репродуктивний, самонавчання через Moodle	представлення презентацій, виконання виконання вирішених конкретних задач і ситуацій

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з
навчальної дисципліни «Основи композиції»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 4	Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.	словесні, наочні, практичні; інтерактивний, активний, репродуктивний, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, виконання індивідуальних і підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Художній образ

ЗМ 1. Тема 1. Основи теорії композиції. Поняття і предмет композиції. Зв'язок курсу композиції з іншими навчальними дисциплінами з образотворчого циклу. Візуальне сприймання та джерела творчості художника. Композиція картини.

Тема 2. Принципи композиції. Колір. Фактура. Визначення композиції, роль і значення її у структурі художнього твору. Ознаки композиційної побудови. Принципи композиції. Колір. Фактура.

Модуль 2. Сприйняття форми на площині.

Методи гармонізації композиції.

ЗМ 2. Тема 3. Сприйняття форми на площині. Організація композиції. Закони композиції (рівновага, композиційний центр, єдність та підпорядкованість). Поняття "цілісність композиції". Композиційний центр. Співрозмірність всіх частин композиції між собою і до цілого. Підпорядкування компонентів композиції та композиційних засобів ідейному задуму твору.

Тема 4. Методи гармонізації композиції (ритм, контраст, нюанс, тотожність). Ритм та метри. Контраст. Нюанс. Тотожність.

Тема 5. Пропорції та масштаб. Пропорції в композиції. Пропорція – одне з головних засобів, що застосовуються у мистецтві, архітектурі, техніці, художньому конструюванні. Пропорції знаходяться у нерозривному зв'язку з іншими засобами гармонізації, зокрема з масштабною.

Модуль 3. Види композиції.

ЗМ 3. Тема 6. Види композиції. Фронтальна композиція. Фронтальна композиція характеризується двовимірністю (висотою і шириною), а інколи і невеликою глибиною.

Тема 7. Об'ємна композиція. Об'ємна композиція відповідає побудові форми в трьох вимірах, трьох основних просторових координатах (висоті, ширині і глибині). Вона передбачає огляд об'ємної форми з усіх боків і використовується в скульптурі.

Тема 8. Глибинно-просторова композиція. Глибинно-просторова композиція використовується при створенні з різних матеріальних предметів (скульптур, меблів, стендів) обладнаного й оформленого інтер'єру, екстер'єру чи іншого відкритого простору (виставочного залу, сцени театру, жилої кімнати, архітектурного ансамблю).

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин			
	всього	у тому числі		
		л	п	с.р.
1	2	3	4	5
Модуль 1. Художній образ				
Змістовий модуль 1.				
Тема 1. Вступ. Основи теорії композиції	14	4	2	8
Тема 2. Принципи композиції. Колір. Фактура.	18	4	4	10
Разом за модулем 1	32	8	6	18
Модуль 2. Сприйняття форми на площині. Методи гармонізації композиції.				
Змістовий модуль 2.				
Тема 3. Сприйняття форми на площині. Організація композиції. Закони композиції (рівновага, композиційний центр, єдність та підпорядкованість).	18	4	4	10
Тема 4. Методи гармонізації композиції (ритм, контраст, нюанс, тотожність).	18	4	4	10
Тема 5. Пропорції та масштаб.	16	2	4	10
Разом за модулем 2	52	10	12	30
Модуль 3. Види композиції.				
Змістовий модуль 3				
Тема 6. Види композиції. Фронтальна композиція.	14	2	4	8
Тема 7. Об'ємна композиція.	14	2	4	8
Тема 8. Глибинно-просторова композиція.	8	2	-	6
Разом за модуль 3	36	6	8	22
Всього годин	120	24	26	70

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	ЗМ1. Основні закони композиції та використання їх у практиці. Практичне використання основних засобів виразності композиції (стиль, форма)	2
2.	ЗМ1. Практичне використання основних засобів виразності композиції (колір, фактура).	4
3.	ЗМ2. Застосування на практиці методів гармонізації композиції (рівновага, композиційний центр, єдність і підпорядкованість).	4
4.	ЗМ3. Застосування на практиці методів гармонізації композиції (ритм, контраст, нюанс, тотожність).	4
5.	ЗМ4. Пропорції, масштаб.	4
6.	ЗМ5. Освоєння основних видів композиції (фронтальна композиція).	4
7.	ЗМ6. Освоєння основних видів композиції (об'ємна композиція та глибинно-просторова композиція).	4
	Разом	26

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	ЗМ1. Тема 1. Вступ. Методи виразності художнього образу. Поняття і предмет композиції. Візуальне сприймання та джерела творчості художника. Композиція картини.	8
2.	ЗМ 1. Тема 2. Стиль, форма. Колір. Фактура. Ознайомлення з стилями та відтворення стилізації. Ознайомлення з основними видами форми. Створення кольорового кола Ньютона. Створення різних видів фактур за характером.	10
3.	ЗМ2. Тема 3. Сприйняття форми на площині. Організація композиції. Закони композиції (рівновага, композиційний центр, єдність та підпорядкованість). Створення композиції малих форм з трьома центрами	10
4.	ЗМ2. Тема 4. Методи гармонізації композиції (ритм, контраст, нюанс, тотожність). Створення лінійного ритму. Створення лінійного метру	10
5.	ЗМ 2. Тема 5. Пропорції та масштаб. Правило Золотого перетину, ряд Фібоначчі. Правило третин. Масштаб у мистецтві	10
6.	ЗМ3. Тема 6. Види композиції. Створення фронтальної композиції.	8
7.	ЗМ 3. Тема 7. Об'ємна композиція. Створення об'ємної композиції.	8
8.	ЗМ 3. Тема 8. Глибинно-просторова композиція. Особливості та закономірності побудови	6
	Разом	70

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: словесні (тематичні лекції, консультації з викладачем, самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle.), наочні (індивідуальні заняття із підготовкою рефератів, презентацій), практичні (виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах).

Матеріали курсу «Основи композиції» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=716>.

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) контроль.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для практичних робіт, що передбачені завданнями; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття; результати експрес-контролю тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до завершення вивчення дисципліни.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни, яка закінчується заліком, виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру за результатом поточного контролю.

Якщо у підсумку студент отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання модульного контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання модульного контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання модульного контролю і не впливає на загальний рейтинг студента.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

Встановлюється, що при вивченні дисципліни, як закінчується заліком, студент в продовж семестру може набрати максимальну кількість балів 100.

Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

**Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни
«Основи композиції»**

Поточний (модульний) контроль											Сума балів
Кількість балів за модуль	Змістовий модуль 1 (19 балів)			Змістовий модуль 2 (19 балів)				Змістовий модуль 3 (19 балів)			
Кількість балів за теми	T 1	T 2	Модульний контроль 1 (12 балів)	T 3	T 4	T 5	Модульний контроль 3 (12 балів)	T 6	T 7	T 8	Модульний контроль 4 (12 балів)
	8	8		8	8	8		8	8		
	5	5		5	5	5		5	5		
	3	3		3	3	3		3	3		
100											

Поточний контроль.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є активність і систематичність роботи на семінарських заняттях, виконання практичних завдань та для самостійної роботи студентів, розв'язання модульних завдань.

При контролі на семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні заявлених на занятті питань; результати бліцопитування та письмового або тестового контролю знань.

Під час контролю виконання практичних завдань для самостійної роботи оцінюванню підлягають: правильність і повнота врахування усіх складових завдання; обґрунтованість відповіді.

При контролі виконання модульних завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем змістового модуля. Контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання.

Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Основи композиції та образотворчого мистецтва» – 100. Бали розподіляються наступним чином:

1. Систематичність та активність роботи на практичних заняттях оцінюється в 8 балів:

- а) відповідь з питань семінарів / виконання практичних завдань – 6-8 бали;
- б) змістовні доповнення при обговоренні питань семінарів – 1-2 бал.

2. Виконання завдань для самостійної роботи студентів оцінюється в 3 бал:

- а) складання тематичних завдань – 1-3 бал.

3. Модульний контроль проводиться шляхом тестування, відповідь на кожне питання оцінюється в 0,5 балів.

Виконання студентами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент одержує нульову оцінку. Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Підсумковий контроль.

З дисципліни «Основи композиції» передбачено залік, який виставляється на основі сумарного результату поточного контролю знань.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, РГР, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Методичні вказівки для виконання практичних робіт з дисципліни «Основи композицій» /Величко Ю.А., Умань, 2024 – 34 с.
2. Ландшафтна графіка. Альбом № 1. Взірці умовних позначень для використання креслень з ландшафтного проектування /Укл. Жирнов А.Д. К.: ДАКККиМ, 2001. 26 с.
3. Ландшафтна графіка. Альбом № 2. Графічний аналіз зображень дерев для виконання проектів з ландшафтного проектування /Укл. Жирнов А.Д. К.: ДАКККиМ, 2001. 32 с.
4. Ландшафтна графіка. Альбом № 3. Зображення інших елементів ландшафту. /Укл. Жирнов А.Д. К.:ДАКККиМ, 2001. 38с.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти : навч. посіб. Вид. 2-ге. Київ: Вища школа, 2002. 191 с.
2. Костенко Т. В. Основи композиції та тривимірного формоутворення : навч.- метод. посіб.: Харків: ХДАДМ, 2003. 256 с.
3. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції : геометричні аспекти художнього формотворення : навч. посіб. для студентів вищих навч. закл.: Київ: Каравела, 2004. 304 с.
4. Урсу Н. О. Золотий перетин у композиції : Зб. наук. праць КПДПУ. Вип. 3: Кам'янець-Подільський, 1997. 61- 63 с.
5. Пічкур М. О. Теорія і практика композиції: навч. посібн. / М. О. Пічкур; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Харків: ПромАрт, 2021. 248 с.
6. Хмельовський О., Костукевич С. Графіка й основи графічного мистецтва : навч. посіб. Кн. 1. Луцьк: Луцький держ. технічний ун-т, 2003. 160 с.
7. Яремків М. М. Композиція: творчі основи зображення : навч. посіб. Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. 112 с.

Допоміжна

8. Даниленко В.Я. Основи дизайну. К.: ІЗМН, 1966. 92с.
9. Костенко Т.В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навч. Посібник. Харків: ХАДІМ, 2003, 256 с.
10. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формоутворення): навч. посібник. К.: Каравела, 2004. 304 с.
11. Михайленко В.Е., Кащенко А.В. Природа. Геометрия. Архитектура. К.: Будівельник, 1988. 175 с.

Інформаційні ресурси

1. Голубєва О.Л. Основи композиції. Навчальний посібник URL: <http://um.co.ua/1/1-7/1-7634.html>
2. Композиція. Енциклопедія Сучасної України : веб-сайт. URL: <https://esu.com.ua/article-4386>
3. Теоретичні основи композиції в образотворчому мистецтві : веб-сайт/ URL: <https://naukam.triada.in.ua/index.php/konferentsiji/50-dvadtsyata-vseukrajinskapraktichno-piznavalna-internet-konferentsiya/467-teoretichni-osnovikompozitsiji-v-obrazotvorchomu-mistetstvi>
4. Симетрія та живопис : веб-сайт. URL: https://studwood.ru/1567972/kulturologiya/simetriya_zhivopis
5. Яремків Михайло. Основи композиції. Підручник. URL: <https://studfiles.net/preview/5453999/>

12. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Основи композиції» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

15. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Основи композиції», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

16. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2025-2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

1. Проведено перерозподіл навчальних годин відповідно до навчального плану.
2. Розділ 2 робочої програми відкореговано у відповідність з ОП «Садово-паркове господарство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю НЗ «Садово-паркове господарство» галузі знань Н – Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина» 2025 року.